

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut senest til FM2020 at udarbejde en redegørelse om muligheden for etablering af et selskab, hvor Selvstyret har bestemmende indflydelse, der skal have til formål at projektere og udvinde mineralske råstoffer. Naalakkersuisut anmodes ligeledes om, i redegørelsen at anføre potentielle finansierings og ejerskabsformer for selskabet. Redegørelsen bør også indtænke og anbefale hvilken størrelsesorden af råstofprojekter selskabet bør målrettes til at kunne finansiere og realiserer.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat

Medlem af Naalakkersuisut for Råstoffer og Arbejdsmarked

1. behandling

Indledningsvis vil jeg på vegne af Naalakkersuisut takke medlem af Inatsisartut, Aqqaluaq B. Egede fra Inuit Ataqatigiit, for beslutningsforslaget.

Det er Naalakkersuisuts opfattelse, at den nuværende indsats understøtter mineralindustriens udvikling bedst muligt, og at Grønland med den eksisterende lovgivning opnår mange af de fordele, der kan være forbundet med et selvstyreejet mineralselskab - men uden, at Selvstyret påtager sig risikoen forbundet med en investering i et mineralselskab.

Den grønlandske mineralindustri er under opbygning med private investeringer i både efterforskning og udnyttelse, - og investeringsniveauet har været stigende siden 2016.

Grønland har endnu ikke en etableret mineralindustri med bred ekspertise inden for efterforskning og udnyttelse af mineraler. Den grønlandske mineralindustri er derfor præget af udenlandske selskaber fra etablerede minelande som fx Australien og Canada, der tilfører ekspertise og risikovillig kapital til Grønland. Selvstyret investerer via Greenland Venture A/S i flere af disse selskaber og spreder dermed Selvstyrets engagement og investeringsrisiko over flere projekter.

I samarbejde med eksterne partnere gennemfører Naalakkersuisut kortlægningsprojekter mhp. at udvide kendskabet til Grønlands mineralpotentiale og derigennem tiltrække private investeringer til efterforskningsprojekter og ultimativt mineprojekter.

Naalakkersuisut promoverer desuden Grønlands mineralpotentiale på internationale messer og søger at understøtte udviklingen i mineralindustrien med stabile og transparente rammevilkår.

Der er flere forhold, der taler imod, at Selvstyret skal investere i og påtage sig risikoen ved et selskab, der selv skal stå for mineralefterforskning og mineraludnyttelse. Selvstyret har tidligere investeret i mineralindustrien via Nunaminerals A/S, hvis konkurs understreger risikoen ved en sådan investering.

Det er ikke Selvstyrets mest nærliggende kompetence og opgave at drive et mineralselskab. Det vil veletablerede private mineralselskaber kunne forventes at gøre bedre og uden risiko for borgernes skatte kroner. Det er desuden Naalakkersuisuts opfattelse, at sådanne selskaber bør være uafhængige af det politiske og administrative system i overensstemmelse med et armslængdeprincip.

Investeringer i mineralindustrien kræver risikovillighed og kan involvere en investering på trecifrede millionbeløb alene i efterforskningsfasen, der i mange tilfælde ikke vil føre til etablering af et mineprojekt. Risikoen ophører ikke efter etablering af et mineprojekt, der kan blive urentabelt som følge af bl.a. faldende mineralpriser. Selvstyret vil i en sådan situation skulle afgøre, om selskabets aktiviteter skal indstilles og medarbejderne afskediges, eller om Selvstyret f.eks. skal tilføre yderligere kapital.

I stedet for at påtage sig investeringen og risikoen ved et mineralprojekt, er det Naalakkersuisuts politik at sikre indtægter fra private mineralprojekter via selskabsbeskatning, royalty og personbeskatning.

Selv om investeringerne i mineraludnyttelse gennemføres af private selskaber, pålægges selskaberne desuden at anvende herboende arbejdstagere og underleverandører. Derved opbygges kompetencer i Grønland, der fremadrettet muliggør øget grønlandsk engagement i mineralindustrien.

Det er Naalakkersuisuts hensigt, at forhold vedr. Naalakkersuisuts mulige investering i mineralindustrien skal indgå i arbejdet med udarbejdelse af den kommende strategi for mineralområdet.

Med disse ord indstiller Naalakkersuisut forslaget til forkastelse.